

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroško ulice, hšt. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tisk. urni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrtice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Kršč. ljudstva pa kršč. ljubezen.

Na katol. shodu v Gradci so govorili prvo večer tudi naš mil. knezoškof in so njih prisrčne besede vredne, da jih izvejo tudi naši bralci. Po uvodnih besedah do zbora za pozdravljenje so, gledajoč doli na slov. in nemške može, vskliknili: Odkod je Vaša duhu in sreči tako dobrodejna jedinstvo, ko ste vendar različnega rodú in jezika, različnih šeg in navad? Ona izvira jedino iz jedinstva in enakosti katoliških načel, katera imajo tajnostno in nepremagljivo moč, da tajno združujejo one, ki se jih držijo brez pogoja. Kjer si vzvišeni sestre, katoliška vera in krščanska ljubezen, podajate roki, pridruži se jima tudi ljubezen. In ljubezen, ta element krščanskega življenja, ki oživlja krščansko življenje, ki vzdržuje krščansko družbo: česa ne premore ljubezen?

Slavljeni apostol narodov, sv. Pavel, je v klasičnem trinajstem poglavju svojega prekrasnega prvega pisma do Korinčanov pel ljubezni hvalospjev tako veličastno in resnično, kakor še nikdo. „Ko bi govoril jezike človeške in angelske, pa bi ljubezni ne imel, bil bi doneč bron ali pa zvoneč zvon. In ko bi imel dar prerokovanja, in bi vedel vse skrivnosti ter imel vse in imel tako silno vero, da bi gore prestavljal: če ljubezni nimam, nič nisem. Ko bi vse svoje premoženje dal ubogim, in bi dal svoje telo najhujšim bolečinam, pa bi ljubezni ne imel, vse bi mi nič ne pomagalo. Ljubezen je potrpežljiva, je krotka, dobrotljiva, ljubezen ni zavirljiva, ne ravna napačno, ne postopa prešerno, se ne napihuje, ni častilakomna in ne išče svojega dobička, se ne da razdražiti, ne misli huduga, ne veseli se krivice, veseli se pa pravice; vse pretrpi, vse veruje, vse upa, vse prenese. Ljubezen nikoli ne mine. Prorokovanja zginejo. Jeziki jenjajo. Učenost prejde. Ostanajo pa vera, upanje, ljubezen: te tri božje kreposti. Največja med njimi pa je ljubezen.“

Kaj čuda, prečastna skupščina, da se vsi

udeležniki katoliškega shoda, da-si dejanjski različni po jeziku, tako popolno in lepo razumejo! (Dobro.) Vsi govoré eden materni jezik, tega so se pa učili od srčno ljubljene matere cerkve; jezik, ki gane duha in srce jednako, jezik zlatoprstne krščanske ljubezni. (Odobranje.) Zares, mnogi udeležniki drugega štajarskega katoliškega shoda so jedini, ker so zvesto ubogljivi otroci svete katoliške cerkve, ki je idejal jedinstva gledé na svojega božjega Ustanovitelja, na svoj nebeški nauk, na svoje milosti in gledé na svojega nezmotljivega poglavarja. Katoliška cerkev je košato drevo, pod katerim lahko ljudje vseh jezikov, dežel veseli in zadovoljni počivajo, drug poleg drugega. Samo na tej trdni podlagi in stebri resnice morejo se sporazumeti narodi in rodovi starodavne habsburške države. (Živahno odobranje.)

Ker so po božji previdnosti na zemlji različni narodi po jeziku, navadah in šegah, katerih slednji sme zahtevati, da se varujejo in spoštujejo posebnosti njegove in ne more se mu to varstvo brez nasilstva tudi odreči, zato je vsacega plemenitega prijatelja človeštva sveta dolžnost, da skuša ublažiti nasprotja med temi raznimi narodi in rodovi in jih polagoma odpraviti; nikakor pa tak ne dela na to, da se nasprotja ostrijo in množijo. (Dobro! Dobro!)

Modri učitelj narodov, sv. Pavel je ljubil svoj narod, za-nj je želel biti celó iztiran iz domovine, da bi ga le pridobil Kristusu Križanemu; vendar je ljubil in v krščanstvo spreobračal tudi Grke, Rimljane, Ilirce, katere imajo nekateri za Slovane, poštene Galačane, katere zgodovinarji prištevajo Germanom, ker so po besedah Stridonca Hijeronima, kateri je mnogo potoval in je sam govoril z njimi, poleg grščine govorili tudi jezik prvotnih prebivalcev okrog Speiera. Tako je ljubil sv. Pavel v Kristusu vse narode in med njimi ni poznal in ni hotel poznati nobene druge politike, kakor politiko evangelija Kristusa Križanega. In od-

tod njegovo narode osrečuje in pomirjujoče delovanje!

Ze večkrat sem mislil, kaj bi kje storil mili Izveličar pri dandanašnjih burnih valovih narodnega razpora? Prav gotovo bi on mirno hodil po razburjenem narodnem morji in bi ukazoval s svojo božjo mogočnostjo, naj miru jejo. (Dobro!) Širok je bil propad med Samarijanci in judi, ali Kristus, vladar miru, ga je premostil ter je proglasil načelo požrtvovalne ljubezni do bližnjega. Veliko je bilo sovraštvo judov do paganov, ali Kristus, najljubeznjivši prijatelj človeštva, ga je potolažil ter je proslavljal zaupanja polno vero paganke, kananejske žene, in je glasno občudoval ponižno vero rimskega stotnika.

Tako je ravnal največji učitelj resnice, božji Ustanovitelj katoliške cerkve, kraljestva božjega na zemlji, katero blagodejno združuje z nežno vezjo ljubezni do bližnjega vse narode in rodove. Trdno torej se držimo tega kraljestva božjega, katero sedaj vlada in modro vodi papež Leon XIII., najduhovitejši mož sedanjega časa. (Dobro!) (Konec prih.)

Okrajni zastop na Ptuji.

Zadnja velika skupščina okrajnega zastopa bila je dne 13. junija. S tem je pred štirimi leti izvoljen zastop zaključil svoje poslovanje. Ko je pred štirimi leti konservativna kmečka stranka pri volitvi zmagala, čakalo njo je mnogo težavnega dela; ona je zgotovila tiho in mirno Varejsko cesto, poplačala je dolgove, založila je okrajno glavnico (Hainkapital), pripravila denar za popravljanje ceste pri Majšperku, katera se že dela, dala je več podpor, vsem cestam potreben prodec, prevzeti je morala oskrbovalna vsprejetišča, toda naklade so se znižale na 20 %, čeravno so bili odpisi pri štibri zavoljo povodnji, strupene rose, trtne uši itd. vsako leto.

Brez obljub storila je kmečka večina vse to, kar se je dalo! Zatorej je načelnik dr. Jurtela izrekel vsem zastopnikom toplo zahvalo za njihov trud in delovanje, rekoč, da so vsi — izvzemši mestjane, redno zahajali k sejam, da so vestno podpirali odbor, da so imeli pri vseh sklepih samo blagor in korist celega velikega okraja pred očmi, kateremu so brezplačno žrtvovali vsa leta trud in delo!

Zavest, da so storili svojo dolžnost, naj njih tolaži, če slišijo tu pa tam grajati delovanje okrajnega zastopa. Vsem ljudem ne more nihče ugoditi! Ker je bilo v okraju mnogo občin, v katerih so se denarji po predstojnikih zapravljali, moralo se je proti tem strogo postopati zavoljo davkoplačevalcev; podjetnikom, kateri bi radi na stroške okraja kar naenkrat obogateli, gledalo se je na prste in to res ne-

kateri ljudje — ne vsi — hudo zamerijo! Ker imajo kmečke občine z ozirom na velikost dače ali štibre dosti premalo zastopnikov, vložil je okrajni odbor z nekaterimi občinami prošnjo, da bi se število vseh zastopnikov zvišalo na 42 in da bi dobila skupina kmečkih občin od teh vsaj 12. Mesto, ki plačuje okoli 10.000 gld. dače ima devet zastopnikov, trgovci in obrtniki, katerih je v volilnem imeniku 12 in kateri ne plačujejo celo 1300 gld. dače, imajo deset zastopnikov, 78 kmečkih občin, ki plačujejo nad 120.000 gld., tudi samo deset!

Tu tedaj velja 1300 gold. štibre toliko, kakor 120.000 gld.! Ali ni to krivica? Volilci kmečkih občin in veliki posestniki, varujte pri bodočih volitvah svoje pičle pravice!

Gospodarske stvari.

Zelena krma.

Vselej je treba gledati na to, da se ne izpremeni prenašlo krma, kajti živinče trpi, če že ne na zdravju, vsaj škodo v tem, da ne prebavi krme, kakor bi mu bilo treba. Tega je pa treba še čisto posebej pri zelenem krmljenju. Le-to se ne sme goditi naglo, ampak polagoma se preide od suhe na zeleno krmo. Iz kraja se daje le malo zelene krme in njej se primeša rez iz dobrega sena in slame. Ako se polaga zelena rž, tedaj še je treba čisto posebej paziti na to, da se preide po času od suhe krme na zeleno.

Zelena krma je najboljša in tekne živini največ, kedar stoji v cvetji. Pred cvetenjem še ni veliko redilnih snovi v njej, potem pa še je veliko mlajših zeli, polnih vode in beljakovih zvezin. Te beljakovine so redilne in kdor ne mara, da gredo le-te iz živinčeta brez koristi, on primeša že vsled tega zeleni krmi druge in sicer take, katere nima v sebi veliko dušika, tedaj suhe slame. Iz ene strani se prihrani s tem zelene krme, iz druge pa se porabi slama dobro, bolje, kakor kedaj. Ena petina je v celi krmi lahko in z veliko koristjo slame.

Po gostem se izgodi, da napne goveje živinče, če je dobilo veliko zelene, sočne krme va-se, posebno rdeče detelje. Tudi pri ovcah ni „žabica“, kakor se pravi temu napenjanju, redka. Odkod da pride to bolenje, to še ni sicer po vsem dognano, ali da prihaja od zelene krme, toliko je gotovo, to še tem hitreje, če dobi živinče tako krmo na tešče va-se, če je rosna ali če se živinče kmalu na to napoji. Za to stori gospodar vselej prav, če odteši živino poprej s suho krmo, ter ne pusti živine prehladno žreti zelenja.

Ako pa napenja živino, polije se naj živinče s hladno vodo ter se naj drga s povezki iz slame, tudi se naj goni po malem. V časih